

4. 6038 - Projet de loi portant modification de la loi du 13 décembre 2004 autorisant la participation de l'État à la construction d'une maison de soins pour personnes atteintes de troubles psychogériatriques à Erpeldange/Ettelbruck

Rapport de la Commission de la Famille, de la Jeunesse et de l'Égalité des chances

M. Jean-Paul Schaaf (CSV), *rapporteur*.- Här President, Madame Minister, léif Kolleegeinnen a Kolleegeen, mat dem Gesetzesprojet 6038 ännere mer haut dat Gesetz vum 13. Dezember 2004 of, mat deem déi staatlech Bedeelegung um Bau vum Fleegeheim zu Ierpeldeng bei Ettelbréck genehmegt ginn ass.

Dëst Fleegeheim, dat an der Tëschenzäit a Betrib ass, ass an der Region besser bekannt als „Haus vun den Alzheimer“, well dëst Haus jo vun der Lëtzebuerger Alzheimer-Associatioun, der ALA, wéi een dat kuerz seet, bedriwwen gëtt, an haut 120 Persounen mat Demenzerkrankung eng wierklech optimal Ënnerbréngung bitt.

Déi Ännerung um Finanzéierungsgesetz vun 2004 erlaabt et, dräi Strukturen un dat aktuell Fleegeheim unzegliedern. Et ass en Atelier protégé, an der Form vun enger Produktiounskiche fir Persounen mat geeschteger Behënnerung, eng Maison relais fir 45 Kanner vun null bis véier Joer an eng Structure d'accueil fir zwielef Jugendlecher, déi an de Lycéeën vun der Nordstad an d'Schoul ginn. Dës Struktur wäert vun der Fondation Lëtzebuerger Kannerduerf bedriwwen ginn.

De virleienge Projet de loi ass den 30. Abrëll 2009 déposiert ginn. Den 22. September sinn ech als Rapporteur genannt ginn. Den 23. Mäerz 2010 ass de Projet vum Statsrot aviséiert ginn, an déi zoustänneg Chamberskommissioun huet an hire Sitzung vum 13. a 27. Abrëll de Projet diskutéiert respektiv och de Rapport ugeholl.

Zënter dem Gesetz vun 2004 huet d'Konzept vun der ALA sech geännert, an d'Haltung vun der Gemeng Ierpeldeng huet changéiert. An och d'Besoinen an der Region hu sech nei artikuliert, esou dass dës Projet e puer Etappen duerchlaf huet, ier e viru 14 Méint vun eiser Familljeministesch a senger aktueller Form konnt agerecht ginn, fir dann haut säi glécklecht Enn och ze fannen.

Et war der ALA vun Ufank un een Uleies, fir dëst Fleegeheim am Agangsberäich als oppe Struktur ze gestalten, bei där net nëmme Besucher toleréiert sinn, mä wou gesicht gëtt, Awunner aus der Noperschaft dohinner ze invitieren. Dat geschitt haut mat enger Épicerie, mat engem Coiffeurssalon an engem Restaurant, dee genannt gëtt „Restaurant beim Goldknapp“. Dëse Restaurant ass op fir jiddwereen a bitt haut schonns Aarbechtsplaze fir Leit mat Behënnerung. D'Ligue HMC ass de Gestionnaire vun dëser Struktur.

Duerch de Projet vun haut kommen elo nach Aarbechtsplazen derbäi. Et entsteet eng Produktiounskichen am Sous-sol, fir d'Maison relais a fir de Foyer fir déi Jugendlecher mat ze beliwieren. Et kënnen hannenno bis zu 22 Aarbechtsplazen an dësem Atelier protégé geschaf ginn.

Mat dem Projet vun haut ginn also weider finanziell Mëttel an der Héicht vu 600.000 Euro zur Verfügung gestallt fir eng Produktiounskiche fir dësen Atelier protégé.

Den zweete Volet vum Gesetz ass d'Erweiderung vum Fleegeheim ëm eng Maison relais fir 45 Kanner, déi nach net schoulflichtig sinn. Aus der Ursprongsiddi, fir eng Betribscrèche vum Personal aus dem Fleegeheim an eng Maison relais an Zesummenaarbecht mat der Gemeng Ierpeldeng ze maachen, also Crèche plus Foyer scolaire, ass näischt ginn. Dës Maison relais war ursprénglech geplangt mat 45 Crècheplazen - deen Aspekt gëtt jo bäibehalen - an 111 Plaze fir Kanner am schoulflichtegen Alter aus der Gemeng Ierpeldeng.

Dozou war de Projet de loi 5844 déposiert ginn. Well dunn awer d'Gemeng Ierpeldeng sech zrëckgezunn huet, fir hir Maison relais an Eegeregie ze plangen, ass

dës Projet de loi am Juni 2009 erëm vum Rôle geholl ginn an e gouf duerch dës Projet, dee mer haut diskutieren, ersat.

D'Konzeptioun vum Bau, d'Planung an déi éischt Aarbechte konnte fir dësen neie Projet iwwerholl ginn. Fir de Volet Maison relais mat 45 Plaze fir Kanner vun null bis véier Joer sinn elo an dësem Projet 120.000 Euro virgesinn.

Den drëtten Volet vum Gesetz betrëfft eng Struktur fir Jugendlecher, déi an enger vun den acht postprimairer Schoule vun der Nordstad ageschoult sinn an déi Besoinen opweisen, déi eng aner Prise en charge verlaange wéi en einfacht Internat.

De Récktrëtt vun der Gemeng Ierpeldeng huet also, fir et emol positiv auszedrücken, de Wee fräi gemaach, fir dës nei Iddi kënnen ze realisieren. D'Fondatioun Lëtzebuerger Kannerduerf iwwerhëlt d'Responsabilitéit, fir hei zwielef Jugendlecher op hirem Liewenswee intensiv ze begleeten. Dass et heifir eng Noutwendegkeet gëtt, dat ass vun de Lycéesdirektoren confirméiert. Eng Rei vun hinnen hunn dës Iddi schonns méi laang gehat, a souguer gouf eng A.s.b.l. gegrënnt, fir dës Iddi widerzedreiw. Dës „Structure d'accueil pour jeunes à besoins spécifiques“, wéi se am Projet de loi genannt gëtt, kascht 3.325.000 Euro.

Dës dräi Voleten - Atelier protégé, Maison relais a Structure d'accueil fir Jugendlecher - kommen an e Gebai separat zum Fleegeheim, awer ugrenzend an am Sous-sol verbonden. D'Gebai huet dräi Niveaue mat jee weils separaten Zougäng fir jiddwer Fonctioun.

De Statsrot huet a sengem Avis eng Rei formell Textännerunge virgeschloen, déi vun der Kommissioun integral iwwerholl gi sinn. Sou ass den Objet vum Gesetz méi explizit definéiert, andeems déi dräi Voleten opgefouert sinn. De Bauhär a Propriétaire ALA steet am Text ernimmt, och wann aner Institutionen mat der Bedriewung beoptraagt sinn. An d'Finanzbedeelegunge fir déi dräi Baudeeler gi kloer opgeléicht.

Eng lescht Remarque nach zur Noutwendegkeet, fir dës Projet iwwerhaapt an der Chamber als Gesetz stëmmen ze loossen. De Paul-Henri Meyers ass awer allerdéngs beim viregte Projet schonns op den Hannergrond dovunner agaangen. Duerch d'Gesetz vum 29. Mee 2009 sinn d'Plafonge fir e Finanzéierungsgesetz jo vu 7,5 op 40 Milliounen Euro eropgesat ginn. De Stat ass duerch d'Gesetz vun 2004 mat 18,8 Milliounen um Alzheimer-Fleegeheim bedeelegt, an och mat 4.045.000 Euro vun haut si mer wäit ewech vun deene 40 Milliounen. Well awer keng Iwwergangsbestëmmungen am Gesetz iwwert dës Plaffong virgesi waren, an dës Projet de loi schonns um Instanzewege war, huet d'Regierung drop gehalen, de Wee vun der Rechtssécherheet anzeschloen an dëst Gesetz duerch d'Chamber goen ze loossen.

Dat gëtt eis heibannen d'Geleeënheet, dës Projet vun der Regierung ënnert d'Lupp ze huelen an an dësem Fall déi objektiv feststellbar gutt Integratioun vun dräi noutwendegen soziale Voleten an engem Bau ze gesinn. Ugegliddert si se un e Fleegeheim, wat sech als Vocatioun eng Ouverture vu baussen no bannen ginn huet an dës och schonns mat vill Succès duerchféiert. Dës Projet erweidert dës Ouverture an dréit zu engem integrative Gesamtkonzept bäi.

D'CSV-Fraktioun begréisst dës Strategie vun der Regierung, an dofir kann ech och d'Zoustëmmung zu dësem Projet vun der CSV-Fraktioun ginn.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Här Rapporteur Jean-Paul Schaaf. Als éischte Riedner ass elo den honorablen Här Eugène Berger agedroen. Här Berger, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Eugène Berger** (DP).- Jo, Merci, Här President. Ech wëlt dem Rapporteur Merci soe fir säi kuerzen an ausféierleche Bericht.

Hei handelt et sech ëm e Finanzéierungsgesetz, wou Suen investéiert ginn am Inté-

rêt vun deene méi Schwaachen. Op där enger Säit vun den eelere Leit, vu kranke Leit, vu Leit, déi Alzheimer hunn; op där anerer Säit ginn hei och Suen investéiert fir jonk Mënschen, ënner anerem an der Maison relais.

Ech mengen, och an Zäiten, wou vill vu Spueren geschwat gëtt, muss een awer als Stat senge soziale Missioun gerecht ginn. Duerfir kënnen mir och dës Projet ouni Problem stëmmen.

► **M. le Président**.- Merci dem Här Berger. Als nächste Riedner ass den Här Claude Haagen agedroen. Här Haagen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Claude Haagen** (LSAP).- Jo, Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech géif dem Här Rapporteur Jean-Paul Schaaf villmools Merci soe fir säin ausféierleche schrëftlechen a mündleche Rapport. Ech wëlt och elo hei net méi an d'Detailer vum Entstoe vun dësem Projet de loi 6038 iwwert d'Ëmännerung vum Gesetz vum 13. Dezember 2004 iwwert d'Konstruktioun vun enger Maison de soins fir Leit, déi dement sinn, also haaptsächlech d'Alzheimer-Krankheet hunn, agoen. De Rapporteur huet dat schonn am Detail gemaach.

Wéi gesot sinn d'Ännerungen zum Gesetz vun 2004 baulecher Natur. Also eng méi grouss Produktiounskiche fir déi ganz Infrastruktur, eng nei Maison relais an eng Structure d'accueil fir Jonker, déi spezifesch Hëllef brauchen. D'Konstruktioun vun enger Struktur, wou verschidde Generatiounen an enger zwar ënnerdeelter Struktur zesumme sinn, ass net ëmmer onproblematesch. Mä déi, wéi gesot, Oppenheet a Frëndlechkeet schonn duerch den öffentliche Zougang, wéi zum Beispill dem Restaurant, erméiglecht dat Ganzt awer.

Wann een awer d'Altersentwécklung - an dat ass schonn och hei e puermol gesot ginn; gëschter an der Pensionsdebat hu mer doriwwer geschwat - vun de Leit am Ganze kuckt a wann een d'Evolutioun vun Demenzerkrankheete bei eis am Land suivéiert, da kann ee feststellen, datt mer an Zukunft weider esou Infrastrukture wäerte brauchen.

Um Site selwer sollt, an dat huet de Rapporteur och scho gesot, eng Maison relais mat enger Crèche Entstoen, wou de Finanzement zwëschent der Gemeng an dem zoustännegen Ministère sollt garantéiert ginn. Den initiale Projet vun der Crèche erlaabt et also elo, duerch eng Maison relais vun der Associatioun Alzheimer A.s.b.l. ersat ze ginn. Vu datt d'Produktiounskichen elo vergréissert gëtt, integréiert ass also och dee Restaurant, entsteet hei och een Atelier protégé fir handicapéiert Leit. An datselwecht Gebai kënn och déi virgeannte Structure d'accueil, déi vun der Fondation Lëtzebuerger Kannerduerf gëréiert gëtt.

Déi finanziell Ëmännerungen, bedéngt duerch Ëmännerung vum initiale Projet, an déi domadder verbonne Changementer an der Konventioun mat der Alzheimer-Associatioun sinn de Grond vun dësem Projet de loi, nieft deene verschiddenen Argumenter, déi virdru schonn ugeschwat gi sinn.

Dës soziale Projet, deen elo an e puer Etappe genehmegt ginn ass, ass deemno dréngend noutwendig fir den Norden an och fir d'Land. D'LSAP-Fraktioun begréisst dofir d'Efforté vun deene verschiddenen Associatiounen, déi bei der Ausaarbechtung a bei der Finanzéierung vun dësem Projet gehollef hunn. D'LSAP-Fraktioun ass op alle Fall der Meenung, datt dësen ëmgeännerte Projet noutwendig ass, an ech ginn dofir och am Numm vu menger Fraktioun den Accord zu dësem Projet de loi.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci och dem Här Haagen. Als leschten agedroene Riedner op menger Lëscht steet den Här Colombero. Här Colombero, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Jean Colombero** (ADR).- Merci, Här President. Och e grouse Merci un den Här Schaaf fir de mündlechen a schrëftleche Bericht. Dat heiten ass ee ganz interessante Projet. Hei kënn et zu enger Cohabitatioun vun engem ganz heterogene Grupp. Hei komme Leit zesummen, déi

krank sinn; déi net krank sinn; Jonker; Aler; Leit, déi behënnert sinn; Leit, déi net behënnert sinn; Leit, déi Besoins spécifiques hunn; an aner, déi keng hunn.

U sech ass dat ee ganz interessante Projet, an ech wëlt gär d'Madame Minister froen: Hutt Dir lech do am Ausland inspiréiert, bei iergendengem Projet am Ausland, deen do leeft? A wéi sinn do d'Resultater? Oder ass dat einfach eng Iddi vun lech? Ass dat ee Pilotprojekt, deen och an Zukunft esou weidergefuehrt ka ginn?

Eng aner Fro, déi ech wëlt stellen, ass: Wéi rekrutéiert Dir déi Leit, déi behënnert Leit, déi 22? Vu wou kommen déi? Wéi ginn déi rekrutéiert? An och déi zwielef Kanner mat Besoins spécifiques, vu wou kommen déi hier? Wéi ginn déi rekrutéiert?

Ech mengen, et muss een och dann an d'Zukunft kucken. Mir wëssen alleguerten, dass d'Alzheimer-Krankheet ëmmer méi grouss gëtt. Do muss ee ganz vill un d'Preventioun denken. Mä dat läit vläicht net an Ärem Beräich. Et ass vläicht méi am Beräich vum Gesondheitsministère.

Mir wäerten herno och schwätzen iwwert d'Bioziden. Wa mer do ee Wuert iwwert d'Biozide verléieren, da wäerte mer och vum Alzheimer schwätzen.

Da muss een natierlech alles maachen, dass déi Kanner, déi Besoins spécifiques hunn, dat huet jo awer eng Ursach. Wat musst Dir alles als Regierung maachen, fir dass dat net esou wäit kënn.

Mä ech wollt och do eng Fro stellen: Sinn déi Kanner mat Besoins spécifiques, ass dat hir Famill, déi e Besoin spécifique huet, oder sinn dat Kanner, déi Problemer mat Drogen hunn oder déi iergendwéi aggressiv sinn oder déi gewaltsam sinn?

Dat gesot, Merci fir Är Äntwert, an ech ginn hei den Accord vun eiser Partei.

Merci.

► **M. le Président**.- Merci dem Här Colombero. Elo kritt d'Wuert d'Madame Familljeministesch Marie-Josée Jacobs.

► **Mme Marie-Josée Jacobs**, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Merci, Här President. Ech géif och selbstverständlech wëllen dem Jean-Paul Schaaf félicitéiere fir säi gudden Rapport, deen e gemaach huet mat den Ausféierungen och, wat et an der Vergaangenheet an deem Dossier do ewell gouf. Ech denken, datt et een anere Projet ass wéi deen, deen initialement geplangt wor, mä heiansdo ergëtt dat sech eben esou herno bei engem Bau och.

Dat, wat mer probéiert hunn a wat och op anere Plaze fonctionnéiert zum Deel, ass fir ze kucken, datt och behënnert Leit dohinner kommen. Déi behënnert Leit schaffen an der Kichen an am Restaurant, an déi komme vun der Ligue HMC. Dat sinn also déi och, déi kucken, wien dohinner kënn a wien net dohinner kënn.

Si kucke selbstverständlech och, wa se Jugendlecher oder Leit hunn, déi aus deem Eck do kommen, datt se déi éischter huelen, vu datt d'Ligue HMC haaptsächlech op der Kap ass, wéi datt se dann déi aus dem Éislek op d'Kap schécken an déi vun der Kap op Ierpeldeng schécken. Et ass also vun dohier och e sënnvolle Projet, fir eben och Leit mat enger Behënnerung d'Chance ze ginn, an engem Atelier thérapeutique, wann ee wëllt, do ze schaffen. Dat ass also de Rekrutement dovunner.

Déi zwielef Jugendlecher, déi an d'Internat kommen oder an d'Internat renforcé kommen, ginn haaptsächlech och iwwert d'Schoulen, zesumme mat dem Kannerduerf, deen de Gestionnaire dovunner ass, definéiert, wien dohinner kënn a wien net dohinner kënn. Et kënnen zum Deel Kanner sinn, déi opgrond vun hire Familljen net kënnen doheem bleiwen an och de Weekend net kënnen heemgoen. Dat ass ee vun den Ënnerscheeder vis-à-vis vun aneren Internater. Och hei kënnen déi Jugendlecher iwwert de Weekend dobleiwen, esou datt et net ëmmer nëmme un deene Jugendleche selwer ass, mä datt et éischter och eng Situation familiale ass, déi schwieereg ass, a vun dohier se dohinner kommen.

Deen drëtte Volet, dee méi apaart ass an dee mer net iwwerall hunn, mä dee mer awer... Gëschter zum Beispill hu mer d'Crèche vun dem Altersheim zu Bierschbech bei Miersch ageweit, an ech muss soen, dat ass eng aussergewöhnlech flott Initiativ - ech sinn och dovun iwwerzeegt, datt déi hei, wa se bis fonctionnéiert, d'selwecht gëtt -, wou eben d'Éducatrice gesot huet: „Et ass eng Fra heihinner komm, déi eis gesot huet: «Ech kann net erakommen, well ech si krank. Mä wann ech zwou Minutten nëmmen d'Kanner gesinn, déi hei spillen, dann hunn ech erëm Force, fir dee ganzen Dag auszehalen.»“ Do gesitt Der, datt dat och wichteg Elementer sinn, an datt dat eppes ass, wat och net nëmme fir d'Kanner wichteg ass.

D'Kanner och, déi mat deenen eelere Leit dann do gëschter all zesumme sech améseriert hunn, wou ee gesinn huet, datt dat wierklech bal esou e Verhältnis ass wéi Kanner mat hire Grousselteren, dat ass, denken ech, och eppes, wat am intergeneratiounellen Zesummeliewe sécher vu grousssem Intérêt ass.

Zu Lëtzebuerg, wéi gesot, ass déi heiten déi zweet Experienz, déi mer domadder maachen. Et gëtt am Ausland aner Projeten, déi esou fonctionnéieren. An ech sinn dovun iwwerzeegt, datt et bei deenen doten, an där Form wéi et eben elo geplangt ass, sécher och net wäert bleiwen.

Dofir géif ech och wëllen der ganzer Chamber, wou jo jiddwereen d'accord ass fir dat ze stëmmen, nach eng kéier e ganz grouse Merci soen, an ochwünschen, datt dann och déi verschidden Acteuren, ob dat hei an dësem Fall d'Associatioun vun den Alzheimer ass, oder an deem anere Fall déi vun der Pescatore, esou séier wéi méiglech hir Sue kréien, op déi se awer ewell eng Zäitche waarden.

Merci villmools.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci der Famillje-ministesch.

Domadder ass d'Diskussioun ofgeschloss a mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6038 ass ugehall mat 59 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies (par M. Lucien Clement), Mill Majerus, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Jean-Louis Schiltz, Marc Spautz (par Mme Martine Mergen), Lucien Thiel, Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Michel Wolter), Raymond Weydert et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein (par M. Ben Scheuer), Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Roger Negri);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helming (par M. Xavier Bettel), Claude Meisch, Mme Lydie Polfer (par M. Fernand Etgen) et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen (par M. Jacques-Yves Henckes), Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(**Assentiment**)

Dann ass dat esou décidéiert.

Ech hat och vergiess beim Vote virdrun, dës Dispens ze froen.

5. 5956 - Projet de loi portant modification de la loi du 13 mars 2007 autorisant la participation de l'État à la reconstruction de l'Aile Centrale, à la rénovation, la transformation et la modernisation de l'Aile Cité du Centre intégré pour personnes âgées de la Fondation J.-P. Pescatore (suite)

- **Dispense du second vote constitutionnel**

Sidd Der och domadder d'accord?

(**Assentiment**)

Dann ass dat esou décidéiert.

Mir kommen dann elo zur Diskussioun iwwert de Projet de loi 6120 iwwert d'Émbenenne vum Lycée technique Nic. Bieber. Hei ass d'Riedezäit och nom Basismodell festgeluecht, an et si bis elo schonn ageschriwwen: d'Madame Andrich, den Här Berger, den Här Bodry, den Här Adam an den Här Kartheiser.

(**Brouhaha**)

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Ben Fayot. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

6. 6120 - Projet de loi modifiant la dénomination du Lycée technique Nic. Bieber et étendant son offre scolaire à la division supérieure de l'enseignement secondaire

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de la Formation professionnelle et des Sports

► **M. Ben Fayot (LSAP), rapporteur.**- Här President, de Projet de loi 6120 huet zwee Objeten. Dat eent ass, den Numm vum Lycée technique Nic. Bieber ze änneren, an deen aneren Objet ass, fir d'Offre scolaire vun deem Lycée ze erweideren.

De Projet gouf am Mäerz 2010 déposéiert a soll am Schouljoer 2010/2011 schonn ëmgësat ginn. Ech wëll hei keng laang historesch Ausféierung maachen, mä et kann een awer just soen, dass dee Projet hei, wat de Lycée vun Diddeleng ugeet, sech an eng laang Entwécklung zu Lëtzebuerg areit, déi, kéint ee scho bal soen, viru 400 Joer ugefaangen huet, dat heescht mam Collège des jésuites an der Stad. Mä ech erspueren lech déi laang Geschicht do.

De Lycée technique Nic. Bieber staamt, ass entstanen duerch d'Gesetz vun 1965 iwwert den Enseignement moyen. Deemools ass geduecht ginn, fir eng verkierzte Secondaire ze maachen, fir d'Kanner direkt op d'Beruffsliewen ze preparéieren. An deem Enseignement moyen huet dann 1968 zum Collège d'enseignement moyen vun Diddeleng gefouert.

D'Iddi war och, fir ebe méi Lycéeën ze maachen, déi no bei de Schüler hirer Wunneng waren, well Der jo wësst, dass mer bis dohinner Lycéeën hatten, déi an der Stad, zu Esch, zu Dikrech, zu lechternach waren. Lues a lues ass awer dann, souguer och an der Stad, gefrot ginn, dass een net nëmme sollt um Lampertsbiereg Lycéeën maachen, dat heescht, do, wou d'Proffe gewunnt hunn, mä och an anere Quartieren, wou d'Schüler gewunnt hunn, fir op déi Manéier eben e Lycée de proximité ze maachen.

Dunn, 1979, ass jo den Enseignement moyen ersat ginn duerch den Enseignement secondaire technique, an dorobberhin ass dann och kuerz duerno, den 13. Juli 1979, de Collège d'enseignement moyen et professionnel vun Diddeleng ëmgeännert ginn an de Lycée technique Nic. Bieber, wéi e bis haut och nach heescht.

Dee Lycée technique Nic. Bieber, deem huet haut éischters de Cycle inférieur vum Enseignement secondaire technique, en huet de Régime préparatoire, en huet de Cycle moyen et supérieur moyen et supérieur vum EST, an en huet och déi dräi Klasse vun der ënneschter Divisioun vun dem Enseignement secondaire général,

plus eng Quatrième Enseignement secondaire, déi als Projet pédagogique an deem Gebai leeft. Dat ass also schonn eng Ouverture gewiescht zu der Division supérieure vum Enseignement secondaire an deem Lycée.

Et kënnt och nach derbäi, dass d'Chamber jo hei eng Motioun am Joer 2008 ugehall huet, den 10. Juli 2008, an där se d'Regierung opgefuerdert huet, iwwerall do, wou an de Lycées techniques déi ënnescht Klasse vum Enseignement secondaire bestinn, fir och sech ze iwwerleeën déi ieweschte Klassen anzeféieren, eben och erëm eng kéier an der Iddi, fir méi no bei de Schüler ze sinn, fir hinne laang Weeër ze erspueren. Dat ass jo och d'Iddi gewiescht vum Plan sectoriel «Lycées», no deem jo och déi Décisioun geholl ginn.

Am Lycée technique Nic. Bieber waren am Schouljoer 2005-2006 127 Kanner an den ënneschte Klasse vum Enseignement secondaire. Am Joer 2009-2010, also an deem lafende Schouljoer, sinn et der 2.011 (*veuillez lire: 211*). Dat weist also drop hin, dass déi Schoul och fir de Secondaire méi Attraktioun kritt. Dovunner waren der 41 op där Quatrième Projet pédagogique vum Enseignement secondaire.

De Statsrot mécht och déi Remarque, déi net falsch ass, dass déi 41 Schüler net onbedéngt mussen elo d'nächst Joer an den neie Lycée classique oder Lycée général op Diddeleng goen. Si kënnen an iergendeng Schoul goen, well mer jo keng Carte scolaire hunn. An et gouf och an der Vergaangenheet jo souguer Schüler, déi e Lycée an hirer Gemeng hatten, déi anzwousch anescht gaange sinn.

Mä nach muss een awer soen, dass e Lycée, och e vollstänneg Lycée an enger grousser Gemeng, an engem Centre de développement eng wichteg Funktioun huet. Dat gesäit een och an deenen neie Lycéeën, déi gegrennt gi sinn, déi elo scho lafen, wéi zu Réiden an an anere Lokalitéiten. Duerfir ass jo am Plan sectoriel, si jo aner Lycéeën schonn an der Preparatioun, wéi zum Beispill zu Clierf, zu Déifferdeng an och zu Mondorf, déi jo elo vun der Regierung, net op d'Äis geluecht gi sinn, mä e bëssen zrëckgesat gi sinn, wat an deene jeeweilege Gemengeréit jo zu relativ grousser Opreegung gefouert huet.

De Lycée, deem dann elo geschaf gëtt... Well mer keng Carte scolaire hunn, dat ass mengen ech eng Donnée, déi ee muss bedenken, an och keen eigentlech eng Carte scolaire wëllt - ech hunn net gehéiert vun iergendenger politescher Familljen, dass se wëllt esou en Dirigismus aféieren -, mä esou Lycéeën mussen sech jo dann an enger Lycéeslandschaft, ech wëll net soen imposéieren, mä si mussen sech duerchsetzen, och fir Schüler unzezéien. An dat huet ee jo oft gesinn, och an der Stad, wann nei Lycéeën komm sinn, da sinn d'Schüler dohinner gaangen, da sinn anerer, déi hatten der e bësse manner. Mä ech mengen, mir hunn hei zu Lëtzebuerg jo eng grouss Schülerzuel a mir hunn ëmmer och Plazmangel, duerfir ass et scho wichteg, dass en neie Lycée entsteet.

Dat gesot, Här President, just nach eng lescht Remarque - reng, wéi soll ech soen, grammatescher Natur, vu Punktatioun - de gudde Bievesch Néckel, deem am Lycée technique Nic. Bieber geschriwwen ginn ass, Nic. - mat Punkt - Bieber, dee verléiert dann elo an deem neie Lycée Nic-Bieber säi Punkt an e kritt en Trait d'union, an dat ass dann elo eigentlech déi grammatesch Ausrichtung fir och déi zukünfteg Lycéeën, déi no Nimm vu Politiker oder aner Personnage genannt ginn.

Merci, Här President.

► **M. le Président.**- Merci dem Här Fayot, an als éischte Riedner ass d'Madame Sylvie Andrich agedroen. Madame Andrich, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **Mme Sylvie Andrich-Duval (CSV).**- Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'Éischt wëll ech dem honorabele Ben Fayot Merci soe fir säin interessanten an exakte schrëftlechen a mëndleche Rapport. Et bleiwe mer elo just nach e puer Kommentaren zu dem virleiende Gesetzesprojet ze maachen.

De Lycée technique Nic. Bieber, deem mer elo jo en neie Numm ginn, deem huet

schon eng laang Geschicht hanneru sech, wéi mer héieren hunn, a wann een dat mat deem néidege Réckbléck haut kuckt, da kann een dat als Erfolgsstory betitelen. Ugefaangen 1968 mat der Schafung vun der sougenanntener Diddelenger Mëtelschoul iwwert d'Transformatioun am Joer 1979 an de Lycée technique Nic. Bieber, bis d'Aféieren am Joer 1980 vun der ënneschter Divisioun vum klassesche Secondaire. D'Offer gouf souguer mat Succès duerch e Projet pédagogique op d'Quatrième vum Secondaire ausgeweit, an dat vum Schouljoer 2005-2006 un. Duerno mussen d'Schüler dann an aner Lycéeën auswäichen, op Esch oder an d'Stad.

Och d'Infrastrukture vum Lycée technique si mat de Joren opgewäert ginn. Virun e puer Joer koom nach eng nei Filial an de Quartier Italien - bei dat berühmte Frankelach - bäi, an déi nom fréieren Alliance-Terrain benannt gouf. An no jorelaangen Transformatiouns- a Bauaarbechten um Haaptsite, deem fréieren Dispensaire an der Parkstrooss, konnt d'lescht Joer e flotten neie Komplex ageweit ginn, deem d'Gedold vun de Schüler an de Proffe beloune sollt. An deem léisst et sech och bestëmmt elo gutt léieren. Zousätzlech huet d'Regierung décidéiert, fir deemnächst eng nei Sportshal bei d'Annex am Quartier Italien opzerichten, déi se och weiderhin als Prioritéit ugesäit, trotz dem presentéierte Spuerplang.

An haut solle mer d'Dieren opmaache fir eng qualitativ Weiterentwécklung vum Lycée technique Nic-Bieber, andeems mer elo de kompletten Zyklus vum klassesche Secondaire och do kënnen ubidden. Duerfir jo och d'Ännerung vum Numm a Lycée Nic-Bieber. Effektiv zielt déi Schoul eng héich Zuel Schüler, eng Zuel, déi konstant geklommen ass mat de Joren. Och d'Zuel vun de Schüler am Enseignement secondaire, am Klasseschen, ass weider an d'Luucht gaangen. Esou sinn 2005-2006 127 Schüler, 2007-2008 179 Schüler an 2009-2010 111 Schüler derbäi komm.

Et ass awer esou, dass déi zwee Lycéeën aus dem Pôle sud zu Esch, de Jonge-Lycée an de Lycée Hubert Clément, dee jo geschwé renovéiert soll ginn, op hiren ieweschte Klasse saturéiert sinn. Gradesou soll de Kolléisch an der Stad frësch gemaach ginn, wat d'Capacitéiten, fir Schüler opzehuelen, wäert beaflossen. Mat Referenz op eng Motioun, déi hei 2008 an der Chamber gestëmmt gouf, proposéiert duerfir d'Madame Minister, konform zu de Besoinen, den ieweschten Zyklus vum klassesche Secondaire an allen technesche Lycéeën unzbidden, also och zu Diddeleng.

Dovunner ofgesinn huet Diddeleng zënter e puer Joer méi eng dynamesch Entwécklung vu senger Populatioun an ass mat ronn 19.000 Awunner déi véiertgréisst Stad am Land. Um Niveau vun der Landesplanung ass Diddeleng als ee regionalen Entwécklungs- an Attraktivitéitspol klaséiert a soll och dowéinst net nëmmen iwwerperformant Schoulen, mä doriwwer eraus iwwer aner wichteg national Infrastrukturen am noen Émkrees verfügen. D'Ubannung un den öffentliche Transport, souwuel innerhalb wéi ausserhalb vun der Stad, ass hei ouni Zweifel vu grousssem Virdeel.

An den Ae vun der CSV stellt dëse Projet de loi duerfir e wichtige a grouse Schratt an déi richteg Richtung duer, an esou wäerte mer, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Projet och matstëmmen.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci der Madame Andrich, an als nächste Riedner ass den Här Berger agedroen. Här Berger, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëllt och dem Rapporteur Merci soen, deem eis jo e klengen awer e flotten Historique hei och bruecht huet zum Lycée. Hien ass an de 60er Jore gestart. Ech wëllt vläicht e bësse méi rezent starten.

Et ass esou, datt mer 2008 hei, op Initiativ vu menger Fraktioun, eng Motioun an der Chamber gestëmmt hatten, wou mer gefrot hatten eben, fir d'Strukture vun de Secondaireeschoulen un d'Realitéiten, un d'Besoinen vum Schoulalldag, vum Terrain